

Achtergebleven of achtergelaten?

**Eindevaluatie project
Voorlichtingscampagne achterlating Marokkaanse vrouwen
Maart 2007
Werkgroep Mudawwanah**

Eindevaluatie Voorlichtingscampagne achterlating Marokkaanse vrouwen Werkgroep Mudawwanah

Introductie

Het project *Voorlichtingscampagne achterlating Marokkaanse vrouwen* is op het moment van dit schrijven voor het grootste deel afgerond.

Conform de afspraken met het ministerie:

1. Is de *Wegwijzer* gerealiseerd en verspreid;
2. Heeft in maart 2006 een landelijke presentatie van de *Wegwijzer* en de film *Onzichtbare veranderingen* plaats gevonden;
3. Zijn achttien Marokkaanse vrouwen, ervaren in het geven van voorlichting, getraind en geïnstrueerd in de onderwerpen *Achterlating* en *Veranderingen* in de *Mudawwanah*;
4. Zijn in het land voorlichtingsbijeenkomsten voor Marokkaanse vrouwen, hulpverleners (en soms ook mannen) gehouden.

Dat de belangstelling voor de thema's *Achterlating* en Marokkaanse familierecht groot is, blijkt uit het grote aantal voorlichtingsbijeenkomsten, de belangstelling van vrouwen voor deze bijeenkomsten en de vele vragen die de leden van de werkgroep bereiken. Deze vragen komen zowel van professionals als van vrouwen zelf. Meer dan 1400 vragen zijn binnen gekomen bij de MCVN, Palet NB en SSR. Hierbij gaat het om:

- algemene informatie over de *Mudawwanah* en achterlating;
- ondersteuning bij individuele hulpvragen over wat te doen bij dreiging van achterlating en 'gerealiseerde' achterlating. Zoals vragen van meisjes die voor de zomervakantie vermoeden dat ze in de zomer in Marokko achtergelaten worden. Ook wordt achterlating gemeld;
- vragen over trouwen en scheiden, verblijfsrecht, de positie van de kinderen en opvang. Bijvoorbeeld over de positie van het kind bij echtscheiding (onderhoud en voogdij) en de verdeling van vermogen en goederen bij een scheiding. Ook vragen van vrouwen die 'klem zitten' tussen de Nederlandse en Marokkaanse wetgeving in situaties van niet-erkenning door Marokko van gerechtelijke uitspraken in Nederland.
- juridische vragen over het Nederlands en Marokkaanse familierecht en vreemdelingenrecht;
- informatieverstrekking en doorverwijzing naar deskundige advocaten/hulpverleners.

Door de werkgroep is veel werk verricht. Zoals naast het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten in de projectperiode het realiseren van de voortgang van voorlichtingsbijeenkomsten na de projectperiode. Zo zijn in de provincies Gelderland, Utrecht, Noord-Holland, Noord-Brabant, Limburg en Friesland afspraken gemaakt met instellingen en organisaties over de uitvoering van de voorlichtingsbijeenkomsten.

Ook heeft de werkgroep zich bezig gehouden met:

Websites: Informatie over de twee genoemde thema's is reeds opgenomen in enkele websites. In de periode januari – mei worden meerdere sites door de werkgroep van informatie (brochures, verwijzing, meldpunten etc) voorzien.

Sociale kaart: In de projectperiode is een eerste versie van de sociale kaart gerealiseerd. In de komende twee maanden wordt deze versie uitgebreid met meldpunten, deskundige hulpverleners en organisaties.

Berberserie film: Naast een Arabische versie van de film *Onzichtbare veranderingen* is inmiddels ook de Berberserie van de film gerealiseerd. Beide versies worden ingezet in de voorlichtingsbijeenkomsten.

In deze eindevaluatie wordt nader ingegaan op de ontplooiende activiteiten, de resultaten hiervan en de voortgang in de toekomst. De eindevaluatie wordt afgesloten met conclusies en voorstellen voor de toekomst.

1. De Wegwijzer *Achtergebleven of achtergelaten?*

De Wegwijzer is in december 2005 gerealiseerd (oplage 6000) en op 27 maart overhandigd aan het Ministerie van Justitie.

De Wegwijzer wordt verspreid in de voorlichtingsbijeenkomsten voor Marokkaanse vrouwen in de periode maart 2006 – maart 2007 en op aanvraag van instellingen/organisaties/personen. Daarnaast is de Wegwijzer neergelegd op belangrijke distributiepunten; locaties waar Marokkaanse vrouwen deelnemen in activiteiten, onderwijs- en welzijnsinstellingen, advocatuur, hulpverlening en zelforganisaties. De Wegwijzer wordt tevens besteld bij de MVVN, de SSR en Palet Noord-Brabant. Ook na de officiële beëindiging van het project gaat de verspreiding van de wegwijzer onder instellingen en hulpverleners door.

In januari 2006 is de Wegwijzer (SSR) aangeboden aan de ambassadeur in Rabat. In Marokko wordt de Wegwijzer verspreid door de ambassade en het steunpunt. Zowel de Wegwijzer als de informatiebrochure *Mudawwanah* worden ook in Marokko ingezet bij voorlichtingsbijeenkomsten. Zo is de SSR dit jaar gestart in Noordoost Marokko bij instellingen waar Nederlandse les gegeven wordt.

In de wegwijzer zijn meldpunten in Marokko en Nederland opgenomen waar vrouwen terecht kunnen voor informatie, advies en hulp.

Resultaat: de belangstelling voor de Wegwijzer is zo groot dat deze in de komende maand bijgedrukt gaat worden (oplage 6000). Dit is ook van toepassing op de informatiebrochures *Mudawwanah* voor vrouwen. Hiervan wordt de huidige tekst gecorrigeerd en vervolgens een nieuwe druk van 4000 exemplaren gerealiseerd. De verspreiding van het informatiemateriaal gaat actief door via de werkgroepleden, organisaties, hulpverleners etc. Daarnaast worden er veel brochures aangevraagd door welzijnsinstellingen, opvanghuizen en politie.

2. Landelijke presentatie

Op 27 maart vond in het provinciehuis Noord Brabant de landelijke presentatie plaats van de Wegwijzer *Achtergebleven of achtergelaten?* en van de voorlichtingsfilm *Onzichtbare veranderingen*. Ruim 110 personen (Marokkaanse vrouwen, hulpverleners, beleidsmakers en overheid) waren aanwezig.

Zowel de film als de Wegwijzer zijn officieel overhandigd aan minister Verdonk, aan Mevr. M. Haimé, directeur van Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden en aan de heer W. Luijendijk, lid Gedeputeerde Staten Noord-Brabant. Vervolgens is een forumdebat gehouden waarin verschillende leden van de Tweede Kamer, een advocate met veel praktijkervaring in zaken rondom de rechtspositie van Marokkaanse vrouwen, de Vereniging Federatie Opvang en een onderzoekster van de Vrije Universiteit Amsterdam deelnamen. In deze bijeenkomst is achterlating erkend als een vorm van mishandeling en schending van mensenrechten. Ook is geconstateerd dat adequate maatregelen mbt terugkeer, hulpverlening en opvang zowel in Nederland als Marokko nodig zijn. Voorlichting is nodig voor preventie, verwijzing en een degelijke hulpverlening. Zowel het ontbreken van deskundigheid bij hulpverleners en juridische begeleiding als dat achterlating ook vrouwen van andere nationaliteiten aangaat, zijn enkele conclusies van deze bijeenkomst.

Resultaat: een groeiende belangstelling voor de rechtspositie van Marokkaanse vrouwen en kinderen en veel vragen van instellingen/organisaties/personen (zie hiervoor punt 7).

3. Werving en selectie voorlichters

In de periode oktober 2005-januari 2006 zijn voorlichtsters van Marokkaanse afkomst geworven in de netwerken van leden van de werkgroep *Mudawwanah*. Vrouwen zijn zowel telefonisch als in een persoonlijk contact benaderd. Voorafgaande aan deze werving is een profiel ontwikkeld. In dit profiel wordt beschreven welke taakstelling de beoogde voorlichters hebben en welke eisen er gesteld worden. Dit profiel is gestuurd aan diverse instellingen (zie voor informatie over het profiel de tussenevaluatie). Daarnaast zijn vrouwen uit de netwerken van de leden van de werkgroep persoonlijk benaderd. Vervolgens is in maart 2006 een introductiebijeenkomst voor belangstellenden gehouden in het gebouw van Alleato in Utrecht. Resultaat: 18 vrouwen hebben deelgenomen in de training en op de terugkomdag (23 juni) hun certificaat hiervoor ontvangen. De vrouwen zijn afkomstig uit Noord en Zuid-Holland,

Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant. De overige aangemelde vrouwen zijn geplaatst op een wachtlijst (zie conclusies en aanbevelingen).

4. Training voorlichtsters

In het totaal hebben drie trainingsdagen plaatsgevonden.

Op de eerste trainingsdag (17 maart) is het thema *Marokkaans familierecht en veranderingen hierin sinds 2004* behandeld.

Op de tweede trainingsdag (24 maart) stonden de volgende thema's centraal: Nederlands Vreemdelingenrecht en de relatie met Marokko, achterlating van vrouwen en kinderen, het organiseren van de voorlichtingsbijeenkomst en het leren kennen van de sociale kaart (voor gerichte verwijzing). Daarnaast is geoefend met de mogelijkheden die de voorlichtingsfilm *Onzichtbare veranderingen* biedt in de voorlichtingsbijeenkomsten.

Omdat een viertal vrouwen nog (te) weinig ervaring heeft met het geven van voorlichting is aan deze vrouwen op 7 april (derde trainingsdag) een extra dagdeel *Geven van groepsvoorlichting* aangeboden. Zie voor meer informatie over de training de Tussentijdse evaluatie. Resultaat: een training die voldoet aan de behoefte aan informatie van vrouwen en die gericht is op het emancipatorische en preventieve karakter van de voorlichtingsbijeenkomsten. Er liggen inmiddels vragen van instellingen om deze training in samenwerking uit te voeren.

5. Afspraken met organisaties in de verschillende provincies

De werkgroep beoogt met deze afspraken het realiseren van een structurele aanpak. Deze aanpak is tijdsintensief en vraagt meer inzet dan het alleen houden van een snelle campagne. De gesprekken met organisaties in de provincies zijn gericht op het realiseren van samenwerking en overdracht van ervaring en deskundigheid. Dit met als doel dat organisaties na 1 november in staat zijn om voorlichting te geven en adequaat hulp te verlenen c.q. te verwijzen. Het betreft organisaties/instellingen die ervaring hebben in het uitvoeren van voorlichtingsbijeenkomsten. Vaak sluit het thema achterlating en Mudawwanah aan bij hun huidige thema-aanbod als huiselijk geweld en taboes doorbreken.

Resultaat: In vier provincies zijn er afspraken gemaakt: Noord-Holland, Noord-Brabant, Gelderland en Utrecht. In de provincies Limburg en Zuid-Holland vinden op dit moment gesprekken plaats. Verschillende organisaties in de noordelijke provincies hebben belangstelling voor samenwerking en de uitvoering van voorlichtingsbijeenkomsten.

6. Sociale kaart

In de projectperiode is door de werkgroep een sociale kaart gerealiseerd. Deze bestaat uit meldpunten, hulpverleners (personen en organisaties) die deskundig zijn en ervaring hebben in het adequaat begeleiden en ondersteunen van Marokkaanse vrouwen bij vragen/problemen op het terrein van rechtspositie, achterlating en het Marokkaanse familierecht. Deze sociale kaart wordt de komende tijd uitgebreid. De sociale kaart wordt gebruikt in de voorlichtingsbijeenkomsten (verwijzing), verspreid onder organisaties en hulpverleners en neergelegd op relevante 'vindplaatsen' van vrouwen.

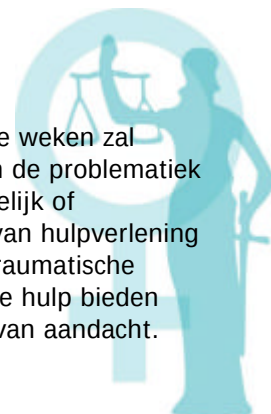
7. Hulpverlening, opvang en nazorg

Door de informatieverspreiding, de voorlichtingsbijeenkomsten en de rol van de media zijn meer hulpverleners beter geïnformeerd over de problemen van vrouwen en kinderen, zijn alerter en zich meer bewust van de complexiteit van de hulpvragen. In de praktijk blijkt er nog grote behoefte te zijn aan (meer) deskundigheid op het gebied van juridische zaken en hulpverlening, informatie en een goede afstemming van begeleiding en opvang.

Tijdens bijeenkomsten waren er veel vragen van hulpverleners werkzaam bij maatschappelijk werk, vrouwenopvang, GGZ, Vrouwencentra, politie, Advies en Steunpunten Huiselijk Geweld, welzijnsinstellingen, ROC's etc.

De knelpunten rond opvang en begeleiding van vrouwen na terugkeer zijn in samenwerking met SSR besproken met de Landelijke Federatie Opvang, betrokken advocaat, Ministerie van Justitie en DCIM.

In afwachting van de notitie over hulpverlening en opvang, die binnen enkele weken zal verschijnen, volgt verder overleg met SSR, de Federatie en DCIM. Aangezien de problematiek van deze vrouwen in een aantal gevallen overeenkomt met situaties als huiselijk of eengerelateerd geweld is het voorstel deze groep op te nemen in het kader van hulpverlening aan en opvang van allochtone vrouwen. Met specifieke aandacht voor hun traumatische ervaring van achterlating of dreigende achterlating. Daarnaast blijft adequate hulp bieden inzake verblijfsrecht en andere juridische en financiële problemen een punt van aandacht.

8. Voorlichtingsbijeenkomsten

De organisatie van de voorlichtingsbijeenkomsten wordt gedaan door de werkgroep *Mudawwanah* zelf, samen met de voorlichtsters of in samenwerking met organisaties in de verschillende provincies. Tot op dit moment zijn er 62 bijeenkomsten uitgevoerd, waarin Marokkaanse vrouwen de grootste groep zijn. Daarnaast zijn enkele bijeenkomsten voor hulpverleners m/v gehouden en 2 bijeenkomsten voor mannen.

Resultaat: vanwege de Ramadan en de vakantieperiode is het aantal afgesproken bijeenkomsten, 48, niet allemaal uitgevoerd voor 1 november zoals aanvankelijk gepland. In de maanden november 2006 – maart 2007 zijn dan ook nog 30 bijeenkomsten georganiseerd en uitgevoerd. Hiermee is het doel van 48 bijeenkomsten (in het totaal 62), ruimschoots gehaald!

Uitgevoerde bijeenkomsten:

- 1 Try-out in december 2005
Deze provinciale bijeenkomst heeft plaatsgevonden in Tilburg bij het Brabants Ondersteuningsinstituut Zorg. Twintig deelnemers, waaronder enkele mannen, zijn aanwezig. Een belangrijke conclusie is, dat de moeilijke materie van de *Mudawwanah*, rechten en achterlating vraagt om een duidelijk verhaal met tips voor vrouwen;
- Tijdens het bezoek van Minister Verdonk in Marokko is, in samenwerking met werkgroepleden, een bijeenkomst georganiseerd in Rabat over de rechtspositie van vrouwen en achterlating (100 deelnemers);
- 61 Voorlichtingsbijeenkomsten in de periode maart 2006 - maart 2007. Het aantal deelnemers/ers varieerde van 12 tot 40. Van deze 61 bijeenkomsten waren er 3 expertmeetings, 2 informatiemarkten en 3 conferenties waar het informatie-materiaal is verspreid en informatie is gegeven aan individuele vrouwen en hulpverleners. Tijdens deze bijeenkomsten zijn met name veel hulpverleners en instellingen bereikt.

Actuele vragen voor bijeenkomsten:

Voor de komende maanden zijn er nog 24 vragen voor voorlichtingsbijeenkomsten, waarvoor een aantal al afspraken gemaakt zijn met organisaties in diverse provincies.

Gespecificeerd naar provincie:

Provincie	Uitgevoerd maart 2006 – 2007	Vragen voor bijeenkomsten april - juni 2007	Doelgroepen
Groningen	-	-	-
Friesland	2	1	Vrouwen en hulpverleners
Drente	1	-	Vrouwen en hulpverleners
Overijssel	-	-	-
Gelderland	17	4	Vrouwengroepen, mannengroep en hulpverleners m/v
Utrecht	8	4	Vrouwengroepen
Noord-Holland	6	5 1	Vrouwengroepen Vrijwilligers MvVN
Zuid-Holland	10	3	Vrouwengroepen en hulpverleners m/v
Noord-Brabant	12	3	Vrouwengroepen en hulpverleners m/v
Limburg	3	3	Vrouwengroepen en mannengroep
Flevoland	-	-	-
Zeeland	-	-	-
Landelijk	3	-	Hulpverleners en mannen en vrouwen
Totalen	62	24	

Gespecificeerd naar doelgroepen:

Aantal bijeenkomsten	Marokkaanse vrouwen	Marokkaanse mannen	Hulpverlening en beleidsmakers	Hulpverlening en vrouwen
Uitgevoerd	53	2	5	2

9. Conclusies

We concluderen dat de belangstelling voor de rechtspositie van Marokkaanse vrouwen groot is, zowel bij de doelgroep als bij de hulpverleners.

Dat blijkt uit de vele vragen voor voorlichtingsbijeenkomsten maar ook uit het grote aantal individuele hulpvragen van vrouwen en professionals die bij de meldpunten en leden van de werkgroep binnen zijn gekomen zowel in Marokko als in Nederland.

De voorlichtingsbijeenkomsten over deze thema's, 'Veranderingen in de Mudawwanah' en 'Achterlating', werden druk bezocht door vrouwen, hulpverleners en (soms) mannen. Een van de effecten is dat er over het thema 'Achterlating' openlijker en bewuster gesproken wordt door vrouwen (en mannen). Daarnaast dat gedwongen achterlating erkend wordt als probleem en als een fundamentele aantasting van de rechten van vrouwen en kinderen.

De informatievoorziening in het algemeen en de voorlichtingsbijeenkomsten bevorderen het emancipatieproces van vrouwen en geeft hen handvaten om iets aan hun situatie te doen. Concreet zien we dat terug bij vrouwen die elkaar adviezen geven, vrouwen die nu hulp durven vragen, vrouwen die navraag doen naar hun rechten bij scheiding, vrouwen die na achterlating met kopieën van hun documenten bij de advocaat of een meldpunt komen etc.

Het probleem van 'Achterlating' of dreiging daarmee, werd tijdens de bijeenkomsten besproken in het kader van de rechtspositie van Marokkaanse vrouwen in Nederland. Naar aanleiding van het thema achterlating kwamen ook onderwerpen als partnerkeuze, huwelijk, scheiding, verblijfsrecht en andere juridische kwesties aan de orde.

Een ander opvallend effect van de informatievoorziening en voorlichting is de belangstelling van mannen, van zelforganisaties, hulpverleners en mannen die belangstelling hebben om zelf voorlichting te geven.

Met betrekking tot implementatie; een belangrijk doel van het project is dat de informatievoorziening en voorlichting over achterlating en veranderingen in de Mudawwanah opgenomen worden in het aanbod van steunfuncties waar lokale organisaties, groepen en instellingen een beroep op kunnen doen voor informatie en voorlichting. Voorbeelden van samenwerking met instellingen gericht op uitvoering, overdracht en implementatie zijn MCVN in Noord-Holland, Alleato in Utrecht, Osmose en Enzovoort in Arnhem, Palet in Noord-Brabant en in Zuid-Holland en Limburg zijn gesprekken voor samenwerking gaande. Gezien de beperkte tijdsduur van het project en de tijdsinvestering die implementatie vraagt betekent dit dat een deel van de implementatie in gang is gezet maar dat de uitvoering van de implementatie in alle regio's nog de nodige inspanning vraagt.

Door deze voorlichtingsbijeenkomsten, informatievoorziening en aandacht van de media zijn vrouwen en hulpverleners beter geïnformeerd en waakzamer ten aanzien van deze problematiek. Veel vrouwen die bedreigd werden met achterlating hebben een beroep gedaan op de meldpunten van MCVN en SSR.

10. Voorstellen

Duidelijk is geworden dat de problemen van Marokkaanse vrouwen niet geïsoleerd opgelost kunnen worden. Het gaat vaak om een combinatie van huiselijk geweld, een afhankelijke positie en gedwongen achterlating. Opvang van vrouwen (en hun kinderen) is dan ook een onmiskenbaar onderdeel van het hulpverleningstraject. Ondanks de veranderingen in de Mudawwanah spelen Marokkaanse mannen nog vaak een dominante rol. Hetgeen tot uiting komt in aspecten van het familierecht. Omdat Marokkanen in het buitenland volgens nationaal recht Marokkaans burger blijven, is het dan ook van groot belang dat afstemming van beleid tussen de twee landen door blijft gaan en de belangenbehartiging van vrouwen en kinderen hoger op de politieke agenda komt.

Dit vraagt ook dat, wil het emancipatieproces van vrouwen kans van slagen hebben, er meer aandacht voor mannen komt. Daarnaast zijn ook jongeren zelf een belangrijk deel van de

groep die vraagt om informatie en ondersteuning. In het kader van preventie is het dan ook belangrijk dat in samenwerking met het onderwijs deze groep vragers bereikt wordt. Vervolgens blijft de afstemming van hulpverleningstrajecten en opvang in zowel Nederland als Marokko een punt van aandacht.

Door het realiseren van de sociale kaart en de grote vraag naar kennis van professionals wat betreft vrouwenopvang, begeleiding en preventie wordt duidelijk dat het netwerk van deskundigen uitgebreid dient te worden. Acties op het terrein van deskundigheidsbevordering zijn dan ook bittere noodzaak.

De werkgroep stelt dan ook het ministerie voor een project te realiseren gericht op deskundigheidsbevordering van professionals. Doelgroepen hierin zijn: advocaten, juridische medewerkers, medewerkers in de vrouwenopvang en steunpunten, hulpverleners, leerlingbegeleiders en medewerkers van vrouwen – en jongerenorganisaties. De werkgroep wil hierover gaarne in overleg treden met het ministerie.

In de projectperiode is een enkele keer voorlichting gegeven aan Marokkaanse mannen. Ook mannen hebben in de afgelopen periode vragen voor voorlichting neergelegd bij de werkgroep. En een aantal Marokkaanse mannen heeft de wens uitgesproken om getraind te worden in het geven van gelijksoortige voorlichtingsbijeenkomsten als die aan vrouwen.

Gezien de ongelijkheid in positie van vrouwen en mannen en het belang van gerichte informatie en voorlichting ondersteunt de werkgroep deze vraag. En zij wil dan ook in overleg met het ministerie een voorstel hiertoe realiseren.

Uit de resultaten blijkt dat niet in alle provincies voorlichtingsbijeenkomsten zijn gehouden. Ook is in een aantal provincies het aantal bijeenkomsten gering. Dit heeft ondermeer een geografische oorzaak: het merendeel van de voorlichtsters komt uit de provincies Noord-Holland, Noord-Brabant, Gelderland en Utrecht. Daarnaast blijkt dat ook bij vrouwen van andere nationaliteit dan de Marokkaanse, gedwongen achterlating een veel voorkomend, maar minder zichtbaar, probleem is. Zo zijn er signalen van vrouwen uit Turkije, Egypte, Pakistan, Somalië, Iran, Syrië en Tunesië.

De werkgroep stelt het ministerie het volgende voor:

- *het realiseren van uitbreiding van de groep voorlichtsters (zowel uitbreiding geografisch als naar meerdere nationaliteiten);*
- *het realiseren van voorlichtingsbijeenkomsten in alle provincies met een evenredig aantal voorlichtingsbijeenkomsten;*
- *het realiseren van voorlichtingsbijeenkomsten voor andere (dan Marokkaanse) vrouwen.*

Het onderdeel van het project, samenwerking met en implementatie van activiteiten in bestaande voorzieningen, is nog niet afgerond. Implementatie vraag zeker nog een vervolg in de bestaande samenwerking met instellingen en verdere inspanning gericht op samenwerking en implementatie in nieuwe regio's in Nederland.

De werkgroep pleit dan ook voor een vervolg om een structurele aanpak en implementatie van activiteiten te realiseren. Opdat activiteiten op het gebied van de rechtspositie van vrouwen/kinderen en achterlating opgenomen worden in het aanbod van steunfuncties waar lokale organisaties, groepen en instellingen een beroep op kunnen doen voor informatie en hulp. Afstemming en structurele samenwerking op het gebied van voorlichting, preventie, hulpverlening en opvang vraagt nog de nodige inzet van alle ketenpartners.

Informatievoorziening en het gebruik van diverse communicatiekanalen, naast die van instellingen en organisaties, blijft eveneens een punt van aandacht.

Hier is het van belang om informatie te (blijven) verstrekken via websites, populaire bladen, informatiebijeenkomsten en verspreiding van brochures. Daarnaast wil de werkgroep in samenwerking met SSR en omroepen via tv programma's informatie geven en meer aandacht vragen voor deze thema's.

Maart 2007

Contactpersoon Werkgroep Mudawannah: Mw Joke Verkuijlen

Contactpersoon MVVN: Mw Sabah Chkouti

Bijlagen: Bijgestelde planning
 Beschrijving van de film *Onzichtbare veranderingen*
 Sociale kaart
 Lijst voorlichtingsbijeenkomsten
 Tussentijdse evaluatie maart 2006
 Uitnodiging aan organisaties voor medewerking

Gegevens landelijke werkgroep *Mudawwanah*

In de landelijke werkgroep Mudawwanah zijn de volgende organisaties vertegenwoordigd:

- Marokkaanse Vrouwen Vereniging Nederland (MVVN)
Telefoon: 020- 4197167
E-mail: mvvn@xs4all.nl
www.mvvn.nl
- Stichting Steun Remigranten (SSR)
Postbus 13073, 3507 LB Utrecht
Telefoon: 0418 - 512656
www.steunremigranten.nl
- Palet, Steunpunt voor multiculturele ontwikkeling Noord-Brabant
Willemstraat 59, 5611 HC Eindhoven
Telefoon: 040 -359999
- Bureau van Beijsterveldt
Godschalk Rosemondstraat 9, 5611 TJ Eindhoven
E-mail: b.v.b@planet.nl

Onlangs zijn er afspraken gemaakt met de Stichting Kezban en Stichting Ada dat ook deze organisaties vertegenwoordigd zijn in de werkgroep Mudawwanah.

Tot 2006 participeerde het Brabants Ondersteuningsinstituut Zorg (BOZ) in de werkgroep. Bureau Van Beijsterveldt participeert sinds september 2005 in de werkgroep *Mudawwanah*.